

‘De baten van actief grondwaterpeilbeheer in stedelijk gebied’

Door Jelle Buma, Deltares, Stan Geurts van Kessel, Wareco & Wouter Kooijman, Fugro.

‘De grondwaterstand is voortdurend in beweging. Mensenhanden en machines hebben de grondwaterstand en bodem steeds verder doen dalen, terwijl de zeespiegel juist stijgt. Droogte en wateroverlast hebben grote gevolgen: boomwortels verdrogen of verdrinken, houten funderingen komen bloot te liggen en huizen en wegen verzakken. Een drietal onderzoeksbureaus presenteert een praktische en efficiënte manier om het grondwaterpeil te stabiliseren: actief grondwaterpeilbeheer, een geperforeerd ondergronds buizensysteem dat gekoppeld kan worden aan open water. Bij droogte stroomt water in de buizen. Bij overvloedige neerslag fungeren de buizen omgekeerd, als een drainagesysteem. In verschillende stedelijke gebiedstypen is het systeem inmiddels in gebruik: van vooroorlogs stedelijk gebied tot verspreide bebouwing op het platteland en in het Vondelpark’.

De zaal gaat het gesprek aan. Wat kost zoiets, kun je bewoners verplicht aankoppelen, wie is verantwoordelijk voor de kosten, en wie profiteert? Grofweg liggen de kosten ’onder de 100,- euro per meter. Wie de baten heeft, die betaalt. In het openbare terrein heeft de gemeente baten via lagere kosten voor onderhoud en vervanging van wegen, riolering en groen. De bewoner heeft de baten van een systeem op het eigen perceel, bijvoorbeeld door minder verzakking van de tuin en behoud van de fundering onder de woning. Door mee te koppelen met andere functies en assets in de openbare ruimte, zijn nog meer baten denkbaar dan de baten die gepresenteerd zijn. Zo kwam er een idee vanuit een drinkwaterbedrijf. Zo kun je denken aan het naast elkaar aanleggen van drinkwaterbuizen met het infiltratiesysteem: het ene (grond)water houdt dan het andere (drink)water op een gewenste constante temperatuur.

Of dit systeem breed uitgevoerd kan worden is een kwestie van governance. Wethouders kijken er anders tegenaan en teveel schotten staan nog overeind tussen sectoren. Die moeten neergehaald, zodat we breed kunnen samenwerken. De middag werd besloten met een oproep: ‘Wil je jouw gebied aanmelden voor een pilot? Dat kan via Jelle Buma van Deltares jelle.buma@deltares.nl of via Han Frankfort van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie han.frankfort@minienm.nl.